

N:o 38.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till ändrad lydelse af §§ 7, 9, 11, 12, 28, 32, 33, 86 och 105 regeringsformen samt § 38 mom. 2 riksdagsordningen; gifven Stockholms slott den 7 februari 1908.

Under återopande af bifogade i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed till Riksdagens pröfning i grundlagsenlig ordning framlägga följande

Förslag

till

ändrad lydelse af §§ 7, 9, 11, 12, 28, 32, 33, 86 och 105 regeringsformen samt § 38 mom. 2 riksdagsordningen.

Regeringsformen.

§ 7.

Alla regeringsärenden, med undantag af sådana, som i 15 § omförmälas, skola inför Konungen i statsrådet föredragas och där afgöras.

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 1 Saml. 1 Afd. 28 Häft. (N:o 38). 1

§ 9.

Uti alla mål, som hos Konungen i statsrådet förekomma, skall protokoll föras. Där rikets säkerhet eller eljest synnerligen viktiga skäl kräfva hemlighållande af mål, som angår rikets förhållande till främmande makt, skall öfver målet föras särskildt protokoll.

Statsrådets tillstädesvarande ledamöter — — — — beslut fatta.

§ 11.

I mål, som angå rikets förhållande till främmande makter, skola alla meddelanden till främmande makt eller Konungens sändebud i utlandet, utan afseende å ärendets beskaffenhet, ske genom ministern för utrikes ärendena.

§ 12.

Konungen äger att i afhandlingar och förbund med främmande makter ingå, sedan statsrådet däröfver blifvit hördt.

§ 28.

Konungen äger att i statsrådet utnämna och befordra infödde svenske män till alla de ämbeten och tjänster, högre och lägre, hvilka äro af den egenskap, att — — — — — kommandanter i fästningarna. Till konsul må ock utländsk man nämnas, där lön ej är med befattningen förenad. Konungen fäste — — — — — som under departementet höra.

§ 32.

Enär sådana sysslor — — — (lika med nuvarande § 33) — — — — — påminnelser göra.

§ 33.

Konungen äger att genom naturalisation — — — (lika med nuvarande § 28 mom. 2) — — — ledamot af statsrådet utnämnas.

§ 86.

Med tryckfrihet förstås — — — — — de protokoll undantagna, som uti statsrådet och hos Konungen i kommandomål föras — — — — — böra hemliga hållas.

§ 105.

Lagtima Riksdags konstitutionsutskott äge att äska de protokoll, som uti statsrådet blifvit förda, dock att sådant särskildt protokoll, hvarom i 9 § förmäles, och protokoll i kommandomål må kunna fordras endast i det, som rör allmänt kända och af utskottet uppgifna händelser.

Riksdagsordningen.

§ 38 mom. 2.

2. Utskottet åligger ock att äska de i statsrådet förda protokoll, dock att sådant särskildt protokoll, hvarom i 9 § regeringsformen förmäles, och protokoll i kommandomål kunna fordras endast i hvad som rör allmänt kända och af utskottet uppgifna händelser. Om utskottets rätt — — — är i regeringsformen stadgadt.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Albert Petersson.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 7 februari 1908.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Efter gemensam beredning med hans excellens herr ministern för utrikes ärendena anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet Albert Petersson:

»I proposition n:r 97 till 1907 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag till vissa ändringar i regeringsformen och riksdagsordningen, afseende hufvudsakligen att de ministeriella ärendenas handläggning i ministeriell konselj skulle upphöra och dessa mål öfverföras till statsrådet. Sedan konstitutionsutskottet hemställt, att Riksdagen måtte antaga för-

slaget såsom hvilande till vidare grundlagsenlig behandling, blef utskottets hemställan godkänd af andra kammaren utan votering, hvaremot första kammaren afslog förslaget med 68 röster mot 50. Den behandling, som i Riksdagen kom förslaget till del, synes emellertid ej utesluta ett gynnsamt resultat af frågans återupptagande. Jag anhåller därför att få ånyo inför Eders Kungl. Maj:t anmäla detta ärende.

Det motstånd, förslaget rönt inom Första kammaren, torde hafva grundat sig icke så mycket på obenägenhet mot en grundlagsändring i berörda afseende, utan fastmera därpå, att man ansett andra stadganden än de föreslagna böra meddelas om hemlighållande af ministeriella ärenden i vissa fall. Jag kan dock ej finna anmärkningarna mot förslaget i denna del böra föranleda ändring i detsamma.

Däremot torde förslaget, i hvad det angår ändring i § 35 regeringsformen, böra förfalla. I syfte att från förtroendeämbetsmännens kategori utesluta de vid beskickningarna anställda attachéer föreslogs sådan ändring af nämnda §, att ämbets- och tjänstemännens i utrikesdepartementet och vid beskickningarna egenskap af förtroendeämbetsmän gjordes beroende af att deras befattningar vore uppförda å stat. Inom Riksdagen erinrades, att en dylik anordning vore olämplig. Den lär ej heller vara erforderlig för vinnande af berörda syfte. Uppenbart torde nämligen vara, att § 35 icke har afseende på andra befattningar än dem, som tillsättas af Kungl. Maj:t, och, sedan den nuvarande bestämmelsen i § 32, såsom föreslagits, blifvit upphäfd, behöfva ifrågavarande aspiranter inom diplomattien icke vidare utnämnas af Kungl. Maj:t, utan kunna de såväl tillsättas som entledigas af utrikesministern.

I öfrigt tillåter jag mig hänvisa till hvad af hans excellens herr ministern för utrikes ärendena och mig i ärendet anfördes till statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden för den 15 mars 1907; och hemställer jag, att ifrågavarande förslag, allenast med uteslutande af hvad det innehåller rörande § 35 regeringsformen, måtte ånyo föreläggas Riksdagen till pröfning i grundlagsenlig ordning.»

Sedan förslaget, sådant det skulle åter framläggas, blifvit uppläst,

täcktes, med bifall till föredragandens, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan, Hans Maj:t Konungen förordna, att nådig proposition af den lydelse, bilagan vid detta protokoll utvisade, skulle till Riksdagen affåtas.

Ur protokollet

Erik Ölander.